

Otroška igrišča v našem mestu

Otroci našega mesta se vse preveč gibljejo le v zaprtih prostorih, majhnih, za igro neprimernih igriščih; veliko otrok pa tudi ob ali celo na prometnih ulicah. Slabi pogoji za rekreacijo otrok pa so tudi eden vzrokov, da mnogi otroci niso tako zdravi, kot bi morali biti. Otroci precej dneva preživijo v šoli, doma ob učenju, svoj prosti čas pa jih le malo lahko preživijo na dobro urejenih otroških igriščih.

V občini Center kar 75 odstotkov otrok nima primerne naravnega prostora za igranje. Z urbanizacijo mesta pa se bodo take površine še zmanjševale in tako bo še več otrok odvisnih izključno od otroških in športnih igrišč, ki pa jih je že sedaj veliko premalo. V mnogih novih naseljih sicer imajo otroška igrišča v okviru vzgojno-varstvenih ustanov ali šol, vendar so igrišča zaprtega tipa in dostopna le varovancem vrtcev ali šol. Tako izkoriščajo otroci, ki niso v varstvu ali se ne hodijo v šolo, za igro cesto, mnogi pa tudi prostore pred ali med stanovanjskimi bloki in tako uničujejo še tiste majhne koščke zelenih površin, ki so.

Občina Center je poleg Most in Viča občina, ki ima najmanj naravnega prostora za igro otrok. Kljub temu pa je Center poleg Bežigrada občina, ki ima skupaj največ igrišč in igralnih sob. Ugoden položaj teh dveh občin pa ne nakazuje le največ igrišč, marveč tudi skoraj najmanjše število otrok. Številke so dokaj ugodne, upoštevati pa moramo, da imajo otroci v teh dveh občinah najbolj onesnažen zrak, zelo malo zelenih površin in da je promet prav tu najgostejši. V Centru pa je nekaj primernih zelenih zemljišč za igro otrok, ki pa so žal v privatni lasti. Ti lastniki ne pustijo, da bi se otroci igrali na njihovi zemlji in jih preganjajo z nje. Tako si krajevna skupnost Gradišče prizadeva, da bi pridobila za svoje otroke velik zasebni prostor — vrt na Rimski 24. Prostor bi bil, če bi uredili, denimo, nekaj peskovnikov in klopi, zelo ugoden za igro otrok.

V občini Center je osem krajevnih skupnosti in lahko bi rekli, da v nobeni niso popolnoma zadovoljni z otroškimi igrišči.

Na območju krajevnih skupnosti Ajdovščina imajo dve otroški igrišči: Leninov park

in igrišče v Kersnikovi ulici. Glede na število otrok sta dve igrišči premalo, vendar je Ajdovščina v takem predelu Ljubljane, da nimajo prostora za gradnjo novih igrišč. Sicer imajo blizu Tivoli, vendar je prehod čez Prešernovo cesto za same otroke prenevaren. Igrišča v Tivoliju uporabljajo za sprehode in igranje največ otroci iz vzgojno-varstvenih ustanov. Zaradi nevarne Prešernove ceste bi bilo nujno potrebno čimprej zgraditi semafor za pešce ali podhod.

Občani pa se pritožujejo tudi zaradi nediscipliniranih voznikov, ki parkirajo svoja vozila ob Puharjevi ulici, kar na zelenicah in jih uničujejo. Zadrževajo, da Puharjevo ulico zapro za več promet kakor tudi za parkiranje vozil.

Krajevna skupnost Ajdovščina pa je bila tudi prva, ki je v Ljubljani pred tremi leti uvedla dvomesečno (julij, avgust) celodnevno varstvo otrok na otroškem igrišču. Varstvo organizira vzgojno-varstveni zavod. Prejšnja leta je vzgojiteljica plačevala krajevna skupnost sama, že lani pa je za to poskrbela TIS. Starši so nad takim načinom varstva zelo navdušeni in bi bil gotovo dobrodošel v vsakem otroškem igrišču.

Krajevna skupnost Gradišče ima samo eno otroško igrišče in sicer v okviru vzgojno-varstvenega zavoda dr. France Prešeren. Kot smo že omenili, si prizadevajo pridobiti nov prostor na Rimski 24, primeren otroško igrišče pa bi bil tudi prostor na Rimski 13 do 17.

Osnovna šola Tone Cufar oskrbuje otroško igrišče, ki sodi v krajevno skupnost Kolodvor. Igrišče je dobro oskrbovano, le da je na njem premalo igral. Eno otroško igrišče je za kolodvorske otroke premalo, žal pa nimajo prostora, ki bi bil primeren za novo igrišče. Pred leti je tak prostor bil tam, kjer sedaj gradijo stavbo RTV Ljubljana.

Predstavniki krajevnih skupnosti Poljane je povedal, da so s svojimi petimi otroškimi igrišči, ki so v okviru stanovanjskih naselij, zadovoljni. Igrišča so kolikor toliko dobro vzdrževana, pač v okviru možnosti, ki jih imajo pri tem hišni sveti. Eno igrišče pa so zaradi gradnje ukiniteli.

Na območju krajevnih skupnosti Prule imajo dve otroški igrišči odprtega tipa, kjer igra-

la vzdržuje občina, krajevna skupnost pa skrbi za pesek v peskovnikih, in eno otroško igrišče v okviru vzgojno-varstvene ustanove Prule. Igrišče v vrtcu je dobro vzdrževano na ostalih pa je bilo stanje bolj kritično vse do teh dni, ko so postavili nova igrala.

V Stari Ljubljani imajo dve dokaj dobro vzdrževani otroški igrišči. Otroško igrišče ob Križankah vzdržuje komunalni oddelek občinske skupščine, igrišče na Osojah pa krajevna skupnost. Stara Ljubljana pa je žal brez otroškega vrtca, ki ga bodo zgradili, z njim pa bodo izgubili polovico enega otroškega igrišča. Otroci iz tega predela mesta pa imajo še eno ugodnost za igranje — Sance in Osoje na ljubljanskem gradu.

Stiri otroška igrišča imajo v Starem Vodmatu, od tega sta dve igrišči odprtega tipa. Z enim upravlja šola, z enim pa vrtec. V tej krajevni skupnosti pa imajo še veliko športno igrišče (kotalkališče, igrišče za košarko in odbojko, klopi, zelenice), ki je dostopno vsem otrokom.

Na Taboru imajo otroško igrišče, ki ga upravlja otroški vrtec Ane Zihrel in igrišče osnovne šole Ledina. Igrišči sta zaprtega tipa. Imajo pa še igrišče Partizan, ki pa je na voljo vsem otrokom. V načrtu imajo gradnjo dveh novih igrišč: med Ilirsko oziroma Trubarjevo ulico in med Petkovškovi nabrežjem in Trubarjevo ulico.

Predstavniki krajevnih skupnosti so menili, da bi morali bolj sistematično urediti skrb za vzdrževanje teh igrišč. Po njihovem mnenju bi morale biti za to zadolžene ali krajevne skupnosti ali pa svet za komunalne zadeve pri občinski skupščini, ki bi moral določiti nekoga, ki bi za ta igrišča skrbel in jih vzdrževal.

Prav tako bi bilo treba misliti na bolj sistemsko graditev otroških igrišč, saj so skoraj vsa sedanja skoraj neprimerna za igro otrok ob slabem deževnem, ali zimskem vremenu.

Nezadovoljni pa so tudi zaradi neobzirnih lastnikov psov in mačk, ki predvsem popoldne pripeljejo svoje ljubljence na igrišča in jih spuste, da prosto tekajo sem in tja. Pri tem pa jim ni mar, ko živali onesnažujejo peskovnike in travo, kjer se nato igrajo otroci.

Mestna zveza prijateljev mladine je problematiko otroških igrišč v Ljubljani obravnavala tudi na eni izmed svojih zadnjih sej. Predlagajo, da bi gradnja, ureditev in vzdrževanje igrišč potekalo po enotnih merilih za vso Ljubljano. Mestni svet za komunalne zadeve, TIS in Skupnost otroškega varstva bi po njihovem mnenju morali ustanoviti posebno strokovno telo, ki bi naprej lahko vodilo akcijo za ureditev igrišč in za sistemsko rešitev statusa otroških igrišč.

Menijo tudi, da bi morale vse občinske skupščine čimprej sprejeti odloke o obveznosti investitorjev za gradnjo ustreznih zmogljivosti za varstvo in otroška igrišča zaradi neenačnega razvoja stanovanjskih gradenj in otroških rekreacijskih površin. Prav tako naj bi po njihovem mnenju določili upravljavca in način prenosa sredstev za vzdrževanje nanj.

Mestna zveza tudi meni, da bi pri načrtovanju novih otroških igrišč nujno morali upoštevati to, da bi za predšolske otroke zgradili igrišča čim bliže stanovanjem, da naj bi bila gradnja igrišča taka, da omogoča hitro preusmeritev v uporabi glede na sezono in profil igrišča. Otroška igrišča za predšolske in šolske otroke naj bi bila skupaj, vendar skrajna tako, da bi imela vsaka skupina svoj del igrišča.

B. R.

Temelji novega vrtca A. Zihrelove

Klubi ozdravljenih alkoholikov

ali kako se posloviti od pijače

Alkohol oziroma alkoholizem je eden od največjih sovražnikov človeka in družbe. Alkohol razkraja telesno in duševno zdravje človeka in zmanjšuje njegove delovne in intelektualne sposobnosti. Znano je tudi, da alkoholiki pogosteje oblevajo, se hitreje starajo in v povprečju 10 do 15 let prej umrejo. Pod vplivom alkohola se osebnost alkoholika spremeni, kar se ostro kaže na delovnem mestu in v družini.

Zaradi ogromnega števila alkoholikov (slišimo, da jih je na Slovenskem okrog 80.000) trpi naša družba vsakodnevno ogromno materialno škodo zaradi nižje storilnosti alkoholikov, krajše delovne dobe, negativnih vplivov na medsebojne odnose pri delu itd. Neizmerno trpljenje, ki ga preživljajo svojci alkoholikov, pa se sploh ne da izraziti.

Vsi dobro vemo, da problem alkoholizma ni mogoče reševati s kaznovanjem, zapiranjem in odpuščanjem z delovnega mesta. Alkoholiku je potrebno pomagati kot bolniku, torej ga je potrebno zdraviti.

V Sloveniji imamo Center za zdravljenje in preprečevanje alkoholizma v Skofljici. Zdravljenje vključuje popolno, fizično, psihično in socialno rehabilitacijo človeka ter reševanje problemov, ki so se pri slehernem alkoholiku nakopičili na delovnem mestu in v družini. Zdravljenje traja približno tri mesece.

Alkoholiki, ki so do svojega stanja oziroma bolezni še delno kritični, se zdravijo ambulantno na psihohigieničnem dispanserju na polikliniki. Zdravljenje alkoholikov ni uspešno, če pri zdravljenju ne sodelujejo tudi svojci alkoholika, ki morajo, prav tako kot alkoholik, napraviti izpit iz alkoholizma.

Posebno pozornost zaslužijo prizadevanja, ki zdravljenu alkoholiku po zdravljenju v bolnišnici ali dispanserju pomagajo pri njegovi postopni rehabilitaciji. Tako pomoč nudijo zdravljenu alkoholiku klubi ozdravljenih alkoholikov, ki jih v Sloveniji ustanovljajo v zadnjih letih v velikem številu; zdaj jih je že 71.

Tudi občina Ljubljana-Center se je uspešno vključila v borbo proti alkoholizmu. Na območju občine so od decembra 1971 ustanovili tri klube ozdravljenih alkoholikov in sicer

KZA »Center«, KZA »Stara Ljubljana« in KZA »Kolodvor«. V klubih je vključenih preko sto ozdravljenih alkoholikov in njihovih svojcev.

Klubi kot avtoterapevtska skupnost vzdržujejo s prijateljsko pomočjo med člani popolno abstinenco. 85 odstotna abstinenca članov kluba potrjuje, da je delo klubov ozdravljenih alkoholikov uspešno.

V klubu se sestajajo ozdravljeni alkoholiki enkrat tedensko, po možnosti pripeljejo s seboj svojo ženo oziroma moža. Večina članov obiskuje sestanke kluba z velikim veseljem. Zdravljeni alkoholik, ki neredno obiskuje sestanke kluba in katerega svojci ne sodelujejo pri njegovi rehabilitaciji, pogosto ponovno podleže alkoholu. Ob takih prilikah člani kluba z izredno požrtvovalnostjo pomagajo obolelemu članu do ponovne rehabilitacije že v dveh do treh dneh in sicer brez prekinitve njegovega dela na delovnem mestu.

Če računamo, da stane družbo zdravljenje alkoholika preko deset tisoč dinarjev, potem lahko ugotovimo, kolikšna sredstva so prihranjena s tem, ko sami člani kluba pomagajo članu do ponovne rehabilitacije.

Na sestanku kluba rešujejo težave članov sproti. Občasno organizirajo poljudno znanstvena predavanja in predavanja iz alkoholizma.

V klubu ozdravljenih alkoholikov Center je bila ustanovljena planinska sekcija, ki je vsako nedeljo organizirala izlete v naravo. Sprva so se morali člani na izlete šele privaditi, ko pa so ugotovili, da preživijo nedeljo s svojo družino na izletih, so se jih začeli udeleževati v vedno večjem številu.

V vsakem klubu delata po dva terapevta iz vrst socialnih in zdravstvenih delavcev. Največja ovira pri ustanavljanju klubov ozdravljenih alkoholikov so prav terapevta, saj je le malo zdravnikov in socialnih delavcev, ki bi bili pripravljeni delati na področju alkoholizma.

Sedaj nam je že popolnoma jasno, da bomo alkoholizem lahko uspešno odpravljali le s pomočjo klubov ozdravljenih alkoholikov, ki bi jih morali ustanovljati v vseh občinah, krajevnih skupnostih in večjih delovnih organizacijah.

ZDENKA BEVC

Z enega naših igrišč, tistega ob Resljevi